

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักศึกษาทั้งชั้นซึ่งมีความสามารถแตกต่างกันออกไป จนทำให้บางครั้งเกิดปัญหากับ ครูผู้สอนเนื่องจาก ต้องจัดกิจกรรมหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อผู้เรียนแต่ละคน ดังนั้น การสอนควบคู่กับการสังเกต การเก็บรวบรวมข้อมูล นักศึกษาในชั้น เพื่อนำมาวิเคราะห์ จึงเป็นสิ่งจำเป็น ที่จะต้องดำเนินการตลอดเวลา การวิจัยในชั้นเรียนจะเกิดขึ้นหลังจาก ที่ผู้สอนทราบว่า ปัญหาคืออะไร และมีแนวทาง ในการแก้ปัญหา นั้น กล่าวคือ เมื่ออาจารย์ผู้สอน คิดหาวิธีการแก้ปัญหาแล้วได้ จะต้องนำไปทดลองใช้จนได้ผลแล้ว พัฒนาเป็นนวัตกรรม สามารถนำไปเผยแพร่ได้ต่อไป การวิจัยในชั้นเรียนควรมีลักษณะ ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้วิจัยเอง
2. เป็นการวิจัยจากปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. ผลการวิจัยสามารถแก้ปัญหาผู้เรียนได้ทันเวลา และตรงจุด
4. ทำการวิจัยเพื่อนำผลวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน
5. ทำการวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอน คือ สอนไปวิจัยไปแล้วนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียน และทำการเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น
6. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิด เรื่องการเรียนการสอน และทางแก้ปัญหา
7. การเพิ่มศักยภาพการคิดสะท้อนของอาจารย์ผู้สอนต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน
8. การนำเสนอข้อค้นพบและการรับฟังข้อเสนอแนะจากกลุ่มอาจารย์ผู้สอน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่มีความสำคัญต่อวงการวิชาชีพครูเป็นอย่างมาก เนื่องจากครูจำเป็นต้องพัฒนาวิธีการเรียนการสอน การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรเรียนและสนใจเรียน การพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดสภาพแวดล้อมและสื่อการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และยังสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ด้วยปัจจัยดังกล่าว จึงทำให้ครูอาจารย์ต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้วิจัยเพื่อ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการสอน การเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนาวิชาชีพครูให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาต้องเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอจึงจะได้รับความรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสอบเพื่อวัดผลและประเมินผล ให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ด้วยเหตุนี้ สถาบันการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข การที่ประเทศจะมีความเจริญก้าวหน้าได้นั้น จะต้องมีการพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีการศึกษา โดยการถ่ายทอดความรู้ การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การฝึกอบรม และการสืบสานทางวัฒนธรรม ซึ่งการดำเนินการในสิ่งเหล่านี้จะต้องอาศัยครู อาจารย์ และ ผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในการ ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการหาแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักศึกษาในระหว่างที่มีการเรียนการสอนโดยเฉพาะปัญหาการขาดเรียนของนักศึกษาเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำของนักศึกษาทั่วไปทุกๆ สาขา ซึ่งปัญหาการขาดเรียนเหล่านี้จะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเรียนการสอน ทั้งในส่วนของอาจารย์ผู้สอนและตัวนักศึกษาเอง เช่น นักศึกษาไม่มีคะแนนเก็บเนื่องมาจากไม่ส่งงาน ไม่ได้สอบเก็บคะแนนในเวลาเรียน หรือขาดการทำงานในชั้นเรียน รวมทั้งการไม่เข้าเรียนอาจทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาในรายวิชา จึงทำให้ทำข้อสอบไม่ได้ ส่งผลต่อการเรียนในรายวิชาดังกล่าว โดยจะทำให้ได้รับระดับผลการเรียนที่ลดลง ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ปัญหานี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ให้นักศึกษาสอบตกได้

จากประสบการณ์การสอนนักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มใหญ่ วิชา GES1002 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิต พบว่า นักศึกษาส่วนหนึ่งมักเข้าชั้นเรียนสายหรือไม่เข้าชั้นเรียนเป็นประจำ นอกจากนี้ ยังมีนักศึกษาจำนวนหนึ่งขาดเรียนมากกว่าจำนวนครั้งที่อนุญาตให้สามารถขาดได้ การเข้าเรียนสายหรือการขาดเรียนของนักศึกษาเป็นอุปสรรคในการเรียนการ

สอนทั้งในส่วนของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยการวิจัยครั้งนี้จะมุ่งเน้นที่การไม่เข้าเรียนของนักศึกษาเป็นประเด็นสำคัญ

การแสดงออกของพฤติกรรมไม่เข้าชั้นเรียน มักมาจาก 2 สาเหตุ คือ สาเหตุภายใน และสาเหตุภายนอก ดังนี้

1. สาเหตุภายใน ได้แก่ สาเหตุทางชีวภาพ เช่น โรคสมาธิสั้น ความผิดปกติด้านการเรียนรู้ การขาดแรงจูงใจด้านการเรียน ปัญหาทางอารมณ์ การเจ็บป่วยทางกาย
2. สาเหตุภายนอก ได้แก่ ปัญหาภายในครอบครัว ปัญหาของโรงเรียน ปัญหาการเงิน คุณภาพของการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาและ ความสัมพันธ์กับเพื่อน เป็นแรงจูงใจที่สำคัญทำให้นักศึกษาอยากมาเรียน

การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะ ทำให้สามารถทำการวัดผลได้โดยพิจารณาจากผลการเรียนของนักศึกษา แต่กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน จะจำกัดอยู่ในระยะเวลาของปีการศึกษานั้นๆ ในภาคเรียนที่ 1/53 มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชา GES1002วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิตซึ่งเป็นวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนทั้งสิ้น 1,982 คน โดยมีการจัดการเรียนการสอนแบบแบ่งกลุ่มใหญ่ 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม มีจำนวนนักศึกษาเป็น 676, 707 และ 599 คน จึงทำให้เกิดปัญหาในชั้นเรียนค่อนข้างมาก เช่น ปัญหา นักศึกษาไม่สนใจเรียน ขี้เกียจ การเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา หรืออาจไม่เข้าชั้นเรียน มิได้สนใจที่จะติดตามหรือทบทวนในสิ่งที่ตนเองไม่ได้เรียน ทำให้มีผลต่อการเรียนและการทดสอบของนักศึกษา และยังพบว่าการขาดเรียนมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นจนเป็นสาเหตุทำให้นักศึกษามีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ เพราะนักศึกษาจะไม่ทราบถึงกิจกรรมในชั้นเรียน ไม่ทราบว่าอาจารย์ผู้สอนมอบหมายงานอะไรบ้าง และมักไม่ได้ทำแบบทดสอบท้ายบทในระบบสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) จึงเป็นสาเหตุทำให้มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลการเข้าชั้นเรียนของวิชานี้ ในช่วงก่อนสอบกลางภาคของภาคเรียนที่ 1/53 จากศูนย์การศึกษาทั่วไปฯ พบว่า จากนักศึกษาทั้งสิ้น 1,982 คน มีนักศึกษาขาดเรียนทั้ง 4 ครั้ง จำนวน 119 คน ขาดเรียน 3 ครั้ง จำนวน 43 คน ขาดเรียน 2 ครั้ง

จำนวน 105 คน ขาดเรียน 1 ครั้ง จำนวน 397 คน และมาครบ 4 ครั้ง จำนวน 1,318 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 6.00, 2.17, 5.30, 20.03 และ 66.50 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ปัญหาการขาดเรียนของนักศึกษา เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำของนักศึกษาทุกสาขา หรือทุกสถาบันการศึกษา ซึ่งปัญหาการขาดเรียนเหล่านี้จะก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมา เช่น นักศึกษาเรียนไม่ทันเพื่อน ไม่มีคะแนนเก็บเนื่องจากไม่ได้สอบเก็บคะแนนท้ายชั่วโมงเรียน ผู้วิจัย จึงเห็นว่า ปัญหานี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักศึกษาสอบตกเพิ่มมากขึ้น จากพฤติกรรมดังกล่าวของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็น และความสำคัญในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักศึกษาเอง และ ปัญหาที่เกี่ยวกับการสูญเสียงบประมาณด้านการจัดการศึกษาเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ การทราบถึงพฤติกรรมดังกล่าวของนักศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะทำให้ทราบถึงต้นเหตุของปัญหา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการสอน ตลอดจนเป็นประโยชน์ในการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานี้เพื่อการปรับพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษา และสามารถวางแผนงานในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

สาเหตุแท้จริงของปัญหา (Real Cause of Problem)

นักศึกษาขาดการมองเห็นถึงความสำคัญของการเข้าเรียนในรายวิชา GES1002 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาสาเหตุของการขาดเรียนของนักศึกษา ที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิต ในภาคเรียนที่ 1/53
2. เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการขาดเรียนของนักศึกษา และการปรับพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิต

1.3 ตัวแปรในการศึกษา

ตัวแปรต้น กระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอนวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิต

ตัวแปรตาม พฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน วิชา
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิต

1.4 สมมติฐานในการวิจัย

การปรับ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการ สอบถามสาเหตุของการขาดเรียนของนักศึกษา และการร่วมกันหาแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยนักศึกษามีส่วนร่วม จะสามารถลดจำนวนครั้งของการขาดเรียนของนักศึกษาได้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตโครงการวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านตัวแปร/เนื้อหา ได้แก่ สาเหตุของการขาดเรียน การปรับพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่
 - 2.1 กลุ่มนักศึกษาที่ใช้ในการดำเนินการคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ภาคเรียนที่ 1/2553 จำนวน 1,982 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือกลุ่มของนักศึกษาที่ขาดเรียนบ่อย จำนวน 122 คน โดยการสุ่มตัวอย่าง และมีคุณสมบัติ ดังนี้
 - 1) เป็นนักศึกษาที่ขาดเรียนบ่อย
 - 2) นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความเต็มใจในการให้ข้อมูล โดยการถูกสัมภาษณ์ และการกรอกแบบสอบถามอย่างละเอียด
3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา ใช้เวลา 2 เดือน (ส.ค. 2553 – ก.ย. 2553)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสาเหตุการขาดเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับคุณภาพชีวิต ในภาคเรียนที่ 1/53
2. ได้แนวทางในการปฏิบัติด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และการปรับปรุงเทคนิคการเรียนการสอนในรายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิต และรายวิชาอื่น ๆ